

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om stöd för nyskiften och lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om stöd för nyskiften och lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret (RP 94/2023 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Jord- och skogsbruksutskottet (JsUB 1/2024 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om stöd för nyskiften

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om stöd för nyskiften (1423/2014) 6 och 7 §,
ändras 1 och 2 §, rubriken för 2 kap., 3—5 och 8—10 §, rubriken för 3 kap., 11 och 12 §, 13 § 3 mom., rubriken för 14 §, 17 § 1 mom., 18 och 19 §, 21 och 22 § samt
fogas till lagen en ny 12 a § som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att förbättra verksamhetsförutsättningarna för lägenheterna och lönsamheten i jord- och skogsbruket genom att främja en effektiv och ändamålsenlig fastighetsstruktur samt ett vägnät och en vattenhantering som tjänar denna struktur.

Riksdagens svar RSv 16/2024 rd

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om finansiering med statliga medel av förrättningskostnaderna för nyskiften och av kostnaderna för anpassningsåtgärder i samband med nyskiften samt om stöd som beviljas skiftesdelägare av statliga medel.

2 kap.

Stöd för nyskiften

3 §

Beviljande av stöd för nyskiften

Ett nyskifte kan stödjas med statliga medel, om fastighetsstrukturen i ett område som används för jord- och skogsbruk kan utvecklas på ett väsentligt sätt genom skiftet och den nytta som kan uppnås genom skiftet är större än kostnaderna.

Lantmäteriverket beslutar på framställning av förrättningsmännen om stödjande av ett nyskifte med statliga medel, om den som ansöker om förrättning eller någon annan sakägare som är skiftesdelägare vid förrättningen begär det.

Beslut om beviljande av stöd för nyskiftet ska fattas innan det vid förrättningen fattas beslut om förutsättningarna för och omfattningen av förrättningen.

Bestämmelser om innehållet i förrättningsmännens framställning utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Finansiering av anpassningsåtgärder i samband med nyskiften

En anpassningsåtgärd som gäller vägnätet eller vattenhanteringen och som vidtas i samband med ett nyskifte kan finansieras med statliga medel, om anpassningsåtgärden krävs och är nödvändig med tanke på en ändamålsenlig fastighetsstruktur och en framställning har gjorts om att åtgärden ska utföras vid en nyskiftesförrättning.

Endast sådana byggnads- och planeringskostnader för den anpassningsåtgärd som ska stödjas som är behövliga och skäligen och följer den kostnadsberäkning som förrättningsmännen har godkänt kan finansieras med statliga medel.

Lantmäteriverket beslutar på framställning av förrättningsmännen och på grundval av en godkänd och lagakraftvunnen nyskiftesplan och åtgärdsspecifika planer om de anpassningsåtgärder som gäller vägnätet och vattenhanteringen och som i samband med ett nyskifte finansieras och stöds med statliga medel.

Riksdagens svar RSV 16/2024 rd

5 §

Stödformer

En skiftesdelägare kan av statliga medel beviljas stöd för

1) fastighetsförrättningsavgifter för nyskiftesförrättningar (*stöd för administrativa kostnader*),
och

2) kostnader för sådana anpassningsåtgärder i vägnätet eller vattenhanteringen som utförs i samband med nyskifte (*investeringsstöd*).

Förrättningsmännen ska informera sakägarna i nyskiftet om förfarandet vid ansökan om stöd samt om de huvudsakliga förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd när förutsättningarna för och omfattningen av förrättningen utreds.

8 §

Stödnivå

Av fastighetsförrättningsavgiften vid nyskiftesförrättning förblir 75 procent en slutlig utgift för staten som stöd för administrativa kostnader.

Av kostnaderna för en i samband med nyskiftesförrättning utförd anpassningsåtgärd som gäller vägnätet eller vattenhanteringen förblir 50 procent en slutlig utgift för staten som investeringsstöd.

9 §

Stödmottagare

Stöd kan beviljas fysiska personer, privaträttsliga och offentligrättsliga sammanslutningar, stiftelser och dödsbon som är skiftesdelägare vid ett nyskifte.

10 §

Ansökan om stöd

Stöd för administrativa kostnader och investeringsstöd ska sökas hos Lantmäteriverket.

Investeringsstöd ska sökas innan arbetet med den anpassningsåtgärd som ska stödjas inleds.

Stödansökan ska innehålla uppgift om

- 1) sökanden,
- 2) stödformen, och
- 3) den anpassningsåtgärd som stödet söks för.

Lantmäteriverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid ansökan om stöd och om de handlingar som ska fogas till ansökan.

Riksdagens svar RSv 16/2024 rd

3 kap.

Betalning av kostnader för nyskiften och beviljande av stöd till skiftesdelägare

11 §

Betalning av kostnader

Lantmäteriverket betalar med statliga medel kostnaderna för de anpassningsåtgärder i vägnätet eller vattenhanteringen som ska stödjas till den som har utfört åtgärden för arbete som har utförts på godkänt sätt.

12 §

Avgiftsbeslut

Lantmäteriverket beslutar om beviljande av stöd.

Hos en skiftesdelägare tas det som fastighetsförrättningsavgift vid nyskifte ut 25 procent av avgiftens fulla belopp. Av beslutet ska framgå värdet i pengar av den andel av fastighetsförrättningsavgiften som inte tas ut, utan som utgör stöd för administrativa kostnader. Bestämmelser om uttag av fastighetsförrättningsavgift finns i lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995).

Hos en skiftesdelägare tas det som investeringskostnad ut 50 procent av det fulla belopp som motsvarar deläggarens andel av kostnaderna för den anpassningsåtgärd som ska stödjas. Beslutet ska fattas efter det att storleken och fördelningen av investeringskostnaderna har avgjorts och vunnit laga kraft. Av beslutet ska framgå värdet i pengar av den kostnadsandel som inte tas ut, utan som utgör investeringsstöd, liksom också det belopp som tas ut, räntan enligt 13 § 1 mom., tidpunkten för när skyldigheten att betala ränta uppstår samt förfallodagen för delbetalningarna.

Om en åtgärd som avses i 3 mom. stöds med statliga medel i enlighet med någon annan lag än denna, beviljas inget investeringsstöd enligt denna lag för åtgärden.

Lantmäteriverket ska sända Statskontoret en kopia av beslutet om den avgift som tas ut som investeringskostnad av skiftesdelägarna.

12 a §

Tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om statligt stöd

Stöd för administrativa kostnader och investeringsstöd beviljas beroende på verksamhetsområdet för det företag som ansöker om stöd antingen som stöd enligt gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn eller som stöd av mindre betydelse enligt den EU-rättsakt som gäller vid tidpunkten i fråga och som kan tillämpas på ovannämnda stöd. Bestämmelser som närmare specificerar den EU-rättsakten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSV 16/2024 rd

13 §

Uttag av den andel som ska betalas av investeringsstödmottagaren

Stödmottagarens betalningsskyldighet börjar det andra året efter det år då Lantmäteriverkets avgiftsbeslut enligt 12 § 3 mom. meddelades.

14 §

Engångsbetalning av andel och extra amortering på andel

17 §

Anteckningar i lagfarts- och inteckningsregistret

När Lantmäteriverket har fattat ett beslut enligt 12 § 3 mom., ska verket utan dröjsmål göra en anteckning om pantansvar enligt 16 § i lagfarts- och inteckningsregistret.

18 §

Konkurrensutsättning av åtgärder

I fråga om utläggning på entreprenad av sådana anpassningsåtgärder som avses i 4 § 2 punkten och som ska stödjas med statliga medel tillämpas bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

19 §

Ändring av beslut om stöd för ett nyskifte

Lantmäteriverket fattar beslut om ändring av ett stödbeslut enligt 3 § på framställning av förrättningsmännen.

Förrättningsmännen ska lämna Lantmäteriverket en framställning om ändring av stödbeslutet, om ett nyskifte i betydande utsträckning har förrättats på ett annat sätt än vad som förutsattes när beslutet fattades.

21 §

Återkrav av stöd

Den andel av stödet som enligt 8 § förblir en slutlig utgift för staten ska återkrävas, om

Riksdagens svar RSV 16/2024 rd

1) den nyskiftesförrättning eller den anpassningsåtgärd som fått stöd har utförts på ett sådant sätt att förutsättningarna för beviljande av stöd inte uppfylls,

2) Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Lantmäteriverket beslutar om återkrav av stöd. Genom beslutet fastställs det belopp som återkrävs och räntan på beloppet samt förfallodagen för betalningen.

Stödmottagaren ska betala en årlig ränta som avses i 3 § 2 mom. i räntelagen på det belopp som återkrävs, ökat med tre procentenheter. Ränta ska betalas från förfallodagen för den avgift som avses i 12 § till den förfallodag som avses i 2 mom. i denna paragraf.

Lantmäteriverket ska sända förrättningsingenjören och Statskontoret en kopia av sitt beslut.

Den fordran som återkrävs är direkt utsökbar efter det att beslutet om återkrav har vunnit laga kraft. Bestämmelser om indrivning av fordran finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

Statskontoret sköter återkravet av stödet jämte den ränta som påförts det. På återkrav tillämpas vad som i lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret föreskrivs om uttagande av fordringar som gäller nyskiftesförrättningar.

22 §

Ändringssökande

Omrövning får begäras i fråga om beslut som fattats med stöd av denna lag i andra ärenden än sådana som avses i 21 § 2 mom. Bestämmelser om begäran om omrövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På stöd som beviljas i samband med nyskiftesförrättningar som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret (78/2007) 1 § 3 punkten underpunkt c som följer:

Riksdagens svar RSV 16/2024 rd

1 §

Lån och fordringar som överförs

Med stöd av denna lag har jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral, länsstyrelserna och lantmäteribyråerna, nedan *de överförande myndigheterna*, rätt att på Statskontoret överföra skötseln av

3) statens fordringar som sköts av lantmäteribyråerna och som har uppkommit med stöd av följande lagar:

c) lagen om stöd för nyskiften (1423/2014),

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 5.4.2024

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare